

A KÁBÍTÓSZEREK ÉS A DIZÁJNER-DROGOK A NEMZETKÖZI JOGBAN

MITERLI BALÁZS

A nemzetközi jogban, mint ahogy az országok saját jogrendszerében sem, volt mindig magától értetődő, hogy a kábítószereket, és a velük kapcsolatos kereskedelmet szükséges lenne szabályozni. Mielőtt azonban, tovább haladnék tanulmányomban, tisztáznunk kell magát, a tanulmányom tárgyát, a kábítószer fogalmát. Kábítószernek minősül minden olyan anyag, aminek fogyasztása tudatmódosulással jár, s valamely hatóság (ENSZ, egy ország kormánya), azzá nyilvánította. A fogalomból adódik, hogy a kábítószer pusztán egy jogi kategória.¹

Egy évszázada annak, hogy a kábítószer elleni fellépés bekerült a nemzetközi jogba. Nem volt jellemző a kábítószer-probléma, a nyugati államokban, csak a távol-keleten és csak néhány európai országban. A kábítószer-elleni „mozgalom” a kanadai származású Bent püspöktől (Fülöp-szigetek) származik, aki kezdeményezte, hogy a világ államai egységesen lépjenek fel a kábítószerrel szemben.

1. Nemzetközi Egyezmények

Az első ópium-egyezményt 1912-ben Hágában kötötték meg, mely kötelezte a részes államokat az ópium származékok gyártásának és elosztásának ellenőrzésére. Az egyezmény azonban csak az első világháborút követően lépett életbe, a háborút lezáró békeszerződéseknek köszönhetően. A második ópium-egyezmény 1925-ben született meg, melyet egy 1931-ben Genfben kötött, úgynevezett tágabb körű, más néven korlátozási egyezmény követett, mely

¹ BELOVICS Ervin – TÓTH Éva: *A büntetőeljárás segédtudományai. I.* Budapest, Pázmány Press, 2015. 256.

már a kokaint is magába foglalta. Ez arra kötelezte az államokat, hogy előre jelezzék a gyógyászati és tudományos kábítószer-szükségletüket és kiszűrjék, ami ezen felül érkezne az országba. A tág körűség ugyanakkor azt jelenti, hogy egyes kábítószer-csoportokból nem emelhető ki egy-egy vegyület, tekintettel arra, hogy a gyógyszergyárak annak érdekében, hogy az ellenőrzést kikerüljék molekula-manipulációkkal állítottak elő újabb szereket. Adott esetben ha már a vegyület célba ért, könnyen visszalehetett alakítani.

1948-ban Párizsban létrehozott kábítószer-jegyzőkönyv újítása volt a hasonlósági elv. A már szabályozott vegyületkombinációkkal együtt megjelenő, újabb most már többségében szintetikus szerek már nem tartoztak a korábban elfogadott egyezmények hatálya alá. Ez az egyezmény azonban már lehetővé teszi a kormányoknak, ha úgy vélik

„hogy valamely orvosi vagy tudományos célokra használt, vagy használható kábítószer, amelyre az 1931-es Egyezmény nem vonatkozik, alkalmas olyan visszaélések előidézésére és káros hatások kiváltására, mint az említett Egyezmény 1. cikkének 2. pontjában felsorolt kábítószerek, erről értesíti az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárát és megküldi neki a rendelkezésre álló összes dokumentációs anyagot; ezt az értesítés a megküldött adatokat azonnal tudomására hozza a jelen Jegyzőkönyvben résztvevő többi államnak, a Gazdasági és Szociális Tanács Kábítószerbizottságának, valamint az Egészségügyi Világszervezetnek.”²

Amennyiben az Egészségügyi Világszervezet azt állapította meg, hogy az érintett anyag „méreghenvedély” keltésére alkalmas vagy ilyen anyaggá alakítható át, az 1931-es jegyzőkönyvben megállapított két csoport egyikébe került besorolásra.

Az 1961-es Egységes Kábítószer Egyezmény négy jegyzékbe sorolja (I-IV) a morfin-szerű, kokain-szerű és kannabisz-szerű hatással rendelkező anyagokat. A jegyzékek különböző méretű megszorító intézkedéseket tartalmaznak a bennük szereplő anyagokra (csökkenő szigorúsági sorrendben IV,III,II,I).

Az I. és II. „visszaélésekre adhatnak alkalmat és káros hatásaik is lehetnek, vagy kábítószerré átalakíthatók”. A II. jegyzékben felsorolt kábítószerek néhány, a kiskereskedelem tekintetében előírt rendszabály kivételével ugyanolyan ellen-

² SOMOGYI Zoltán: Kábítószer a nemzetközi jogban. *Collega*, XI/2–3. (2007) 110.

őrzési rendszabályok alá esnek, mint az I. jegyzékben felsoroltak: szükséglet becslése, statisztikai kimutatások, gyártás és behozatal korlátozása, stb. A III. jegyzékben olyan kábítószer tartalmú készítmények vannak felsorolva, melyek hatóanyagai az I. vagy II. jegyzékben már szerepelnek, de kivételt képeznek az egyezmény néhány rendelkezése alól, mert „az általuk tartalmazott anyagok miatt semmiféle visszaélésre nem adnak alkalmat és ártalmas hatást sem fejtenek ki, továbbá a kábítószer sem könnyen nyerhető vissza belőlük”. A IV. jegyzékben feltüntetett kábítószeresek, melyek az I. jegyzékben is szerepelnek, „különösen alkalmasak visszaélések elkövetésére és káros hatásai is lehetnek, továbbá ezeket a veszélyeket nem ellensúlyozzák jelentős gyógyászati előnyök” (pl heroin).

Az Egységes Kábítószer Egyezmény azonban számtalan anyagról nem tett említést, nem minősítette őket kábítószernek. Ilyenek például az LSD, amfetamin és származékai nyugtatók és altatók. Egy kompromisszumos megoldás keretében jött létre az 1971-es Pszichotróp Anyagokról Szóló Egyezmény Bécsben. Eme egyezmény szintén 4 jegyzékbe sorolta a pszichotróp anyagokat. Ugyanakkor az egyezményből számos altató és nyugtató kimaradt. A fő indok a tehermentesítés, az egyezmény egységének megőrzése volt. Nem terjed ki a hatálya a prekursorokra sem, valamint nem alkalmazta a hasonlósági elvet sem.

Mindkét egyezmény tartalmaz büntető rendelkezések címmel olyan szakaszt, melyben meghatározza az egyezmény végrehajtására kiadott jogszabályokba ütköző cselekmények, valamint az egyezmény által tiltott magatartások büntetendővé nyilvánítását. A rendelkezés a bűncselekmények vonatkozásában megfelelő szankciókat, elsősorban szabadságvesztéssel vagy más szabadságelvonással járó jogkövetkezményeket tartanak elfogadhatónak.

A kábítószer-kereskedelmet nemzetközi jellegű bűncselekményé az 1988-ban Bécsben elfogadott Kábítószeres és Pszichotróp Anyagok Tiltott Forgalmazása Elleni Egyezmény nyilvánította. Az Egyezmény hatásosabb eszköztárt bocsát az államok rendelkezésére, az illegális kábítószer-kereskedelem leküzdésére. Az egyes államok feladata, hogy büntetőjogi eszközökkel, fellépjenek az ilyen cselekmények ellen. Elismerte a nemzetek fölött álló bünszervezetek létét, melyek az állami struktúrákat, a törvényes kereskedelmi és pénzügyi tevékenységeket veszélyezteti.³

³ SOMOGYI i. m. 111.

2. Nemzetközi Szervezetek

A kábítószeres nemzetközi szintű szabályozása magával hozta a nemzetközi szervek létrehozását, melyek az egyezményrel kapcsolatos teendőket látják el. 1921 és 1940 között már a Népszövetség keretében működött egy kábítószer-bizottság, majd az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának keretében létrehozták a Nemzetközi Kábítószer-ellenőrzési Bizottságot. A Bizottság az Egészségügyi Világszervezettel (WHO) és kormányokkal együttműködve figyeli a nemzetközi egyezmények betartását és elősegíti a még kívülálló államok becsatlakozását. Az Egységes Kábítószer Egyezmény a nemzetközi ellenőrzésre ezen szerv mellett létrehozta a Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző szervet (INCB)

3. ENSZ Kábítószer-ellenőrző és Bűnmegelőző Iroda (UNODC)

Időközben minden nemzetközi együttműködés dacára is, a kábítószer-kereskedelem mérete drasztikusan megnövekedett, mely gyakran összefonódott a nemzetközi bűnözés egyéb formáival. Ilyen körülmények közt a nemzetközi közösség újabb és határozottabb nemzetközi összefogást tartott szükségesnek, az illegális kábítószer-kereskedelem leküzdésére. Így hozták létre a Bécsben székelő ENSZ Kábítószer-ellenőrző és Bűnmegelőző Irodát (United Nations Office on Drugs and Crime) UNODC.⁴

2003-ig az UNODC két alapegységből állt: az ENSZ Kábítószer-Ellenőrző Programja (United Nations Drug-Control Programme – UNDCP) és a Nemzetközi Bűnmegelőzési Központ (Centre for International Crime Prevention – CICP). Ezt követően a CICP megszűnt önállóan működni, noha egyelőre megmaradt a bűnmegelőzési programok külön alapból történő finanszírozása. A jelenlegi szerkezet egységesen kezeli a kábítószerrel, bűnmegelőzéssel és terrorizmussal kapcsolatos feladatokat. Az egyes projektek kidolgozása, illetve lebonyolítása a Division for Operations (DO) kompetenciája. A Részleg munkája a tematikus és földrajzi elv kombinálásával folyik. A részleg egyik egysége a Partnership in Development Branch (PDB), amely a kábítószerrel és bűnözéssel kapcsolatos, földrajzi alapon működő projekteket foglalja magában. A PDB az egyes helyi

⁴ KUSSBACH Erich: *Nemzetközi és európai büntetőjog*. Budapest, Szent István Társulat, 2005. 217.

alegységek közti együttműködés mellett a Központ és a helyi hivatalok közti integrációt és hatékony együttműködést is biztosítani hivatott.

A Részleg másik egysége a Human Security Branch /HSB/ az új kihívásokra koncentrál, s alapvetően tematikus alapon közelíti meg a kábítószerrel és a bűnözéssel kapcsolatos programokat, egyebek mellett a HIV/AIDS, a fenntartható fejlődés, valamint a kábítószer megelőzés különböző aspektusaival foglalkozik, illetve a jogállamiság különböző kérdéseire koncentrál (ide a korrupció- és a pénzmosás elleni küzdelem, valamint a bűnügyi igazságszolgáltatás reformja tartozik).

Önálló részleg foglalkozik a szerződésekkel és a jogi ügyekkel (Division for Treaty Affairs. Az ENSZ Konvenciók előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat végzi, ennek megfelelően a részleg (illetve elődje a CICP) aktív szerepet játszott a 2000-ben elfogadott Transznacionális Szervezett Bűnözés Elleni Konvenció, illetve az ahhoz kapcsolódó Jegyzőkönyvek kidolgozásában, valamint a 2003 decemberében a mexikói Meridában aláírt korrupció-ellenes ENSZ-egyezmény előkészítésében. Ehhez a részleghez tartoznak a Terrorizmus-ellenes programból eredő feladatok is, elsősorban a Terrorism Prevention Branch (TPB) révén, amely a Biztonsági Tanáccsal szorosan együttműködve igyekszik erősíteni a terrorizmus elleni nemzetközi küzdelem eszköztárát.

A részlegen belül kiemelendő a jogi ügyekkel és szerződésekkel foglalkozó szekció, amely a globális programokkal kapcsolatos eddig különálló funkciókat kombinálja. Feladata, hogy elemezze a szervezett bűnözés tevékenységével kapcsolatos nemzetközi trendeket, és javaslatot tegyen az ellenlépések mikéntjére, eszközrendszerére.

A Részleg koordinálja továbbá a két Bizottság (Kábítószeres Bizottsága /CND/ és a Bűnmegelőzési és Bűnügyi Igazságszolgáltatási Bizottság /CCPCJ/), az ECOSOC és a Közgyűlés munkáját is az UNODC kompetenciájába tartozó témákkal kapcsolatban, illetve ide tartozik a Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Testület (INCB) titkársága is. Az INCB 1968-ban alakult független testület, mely az ENSZ kábítószer egyezményeinek végrehajtását ellenőrzi. Egy külön egység (a Division for Policy Analysis and Public Affairs) foglalkozik az elemzésekkel, bűnügyi trendekkel, és a szervezet népszerűsítésével, illetve adminisztratív kérdésekkel (Division for Management).⁵

⁵ ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatala – United Nations Office on Drugs and Crime. <http://goo.gl/5fp8BY>

4. A Kábítószer-kereskedelem jellegéből származó szabályozási problémák

4.1. Kereslet-, kínálat- és ártalomcsökkentési módszerek

A drogjelenség kezelésének három elkülöníthető eszközcsoportha, kezelésmódja ismert: a kereslet-, a kínálat- és az ártalomcsökkentés. A keresletcsökkentés lényege, hogy magát a kábítószerre való igényt szüntessék meg és így kábítószerrel előállítani, az ország területére becsempészni és dílereken keresztül a fogyasztókhoz eljuttatni ne érje meg. Ezek az eszközök kecsegtetnek némi eredménnyel, mivel köztudott, hogy a kábítószer piacot az igények alakítják. Azonban ezek az eszközök nagyon időigényesek és költségesek, ezért az e tárgyban tett próbálkozások többnyire csak látszatselekvések, vagy néhány elhivatott szakember emberfeletti munkájában. Az iskolákban folyó DADA-, Ellenszer és hasonló programokat lelkiismeretes, jó szándékú hivatásosok és civilek végzik nagy hittel, e programok hatásfokáról azonban megoszlanak a vélemények. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a legjobban veszélyeztetett korcsoportot, a fiatal kamaszokat nem lehet elrettenteni az új, számukra ismeretlen anyagok kipróbálásától. Sőt! A felvilágosító órák, amik kiemelik, a kábítószeresek, vagy az adott térségben jelenlévő dizájner-drogok veszélyeit, még inkább vonzóbbá teszik az anyagokat a fiatal korosztály számára. Az ismeretlen hatásokat és a veszélyt, izgalmas kalandnak fogják föl, mintsem elrettentő példának.⁶

A kínálatcsökkentés a legradicionálisabb eszközrendszer. A közönség számára a leglátványosabb, eszközök ezek, melyek az éppen hatalmon lévő kormány erejét és hatékonyságát a kábítószer visszaszorításában is alátámaszthatja. E technika lényege, hogy az állami szervek szélsőséges eszközökkel, akár a hadsereg bevetésével is üldözik a kábítószer terjesztőket, és fogyasztókat. Jól mutatnak a hírekben, a komandósok által földre kényszerített drogterjesztők és a jelentős mennyiségű kábítószer lefoglalások, és tényleg azt az illúziót kelthetik a közember számára, hogy a drog mostantól el fog tűnni az utcákról.⁷ Ennek hamisságával azonban minden szakértő tisztában van. A kieső dílerek helyére napok alatt újabb kerül, a lefoglalt és megsemmisített kábítószer pár nap alatt pótolják. A tényleges következmény az, hogy a drog ára jelentős mértékben megemelkedik, vagy egy két napra eltűnik a városból.

⁶ SIVADO Máté: Új politikák a drogkezelés kérdésében, kitekintés az alkoholra. *Belügyi Szemle*, 5. (2015) 92.

⁷ SIVADO i.m. 92.

A harmadik és legkésőbb felismert eszközrendszer az ártalomcsökkentés. Alapvetései, hogy drog nélküli társadalom nem létezik, a drog fogyasztók nagy része nem is szeretne leszokni függőségük tárgyáról, az erőszakos eszközök alkalmatlanok a probléma megfékezésére és, hogy a legális és illegális drogok közt hatásmechanizmusukban és veszélyességükben nincs különbség. Hollandia példája mutatja, hogy eddig a három eszközcsoportból ez a legsikeresebb.

4.2. A büntetőjog hatékonysága és szükségessége

„Az ENSZ jelentése szerint világviszonylatban mintegy 17.1 millió kokain-használó mint vásárló bonyolítja le a világ 88 milliárd körüli kokainpiacának forgalmát”. Az ENSZ jelentéséből is tisztán látni lehet, hogy a kábítószer kereskedelem, a világ egyik legnagyobb húzóágazatává vált és ezt az állítást támasztja alá az UNODC és az IMF becslései is: a világkereskedelem 7,6 százaléka származott illegális drogkereskedelemből, mintegy hatszázmilliárd dollár.⁸ A kábítószer kereskedelem a legprofitálabb önálló szektorként működik a feketegazdaságban, mely éppen az illegitim volta miatt az egyik legnagyobb profitot termelő árucikk előállításával és terjesztésével foglalkozik. A keresleti és kínálati oldali szereplők nem sokan különböznek a legális piaci szereplőktől, makropiaci magatartásaik szerint. A csekély eltérés éppen abból származik, hogy a termékek megoszlása eltérő piaci feltételeket és gazdasági érdekérvényesítési módokat igényel. Ennek ellenére is a fejlett országok a nemzeti kábítószer-probléma visszaszorítását célzó politikáiban a gazdaságpolitikai elemek helyett még mindig a kriminálpolitikai elemek dominálnak. A keresleti és kínálati oldal, mint „különálló, önálló szektorok és intézményesült kezelési módok” teória az oka annak, hogy még mindig nem tudunk globális választ adni a kábítószer-problémára.

Az Európai Unió tanácsa (Council of the European Union) 2012. december 7-én, 17547/12. számú határozatával elfogadta az unió 2013–2020-ig szóló drog-stratégiáját. Mike Trace, az EMCDDA (European Monitoring Centre for Drug and Drug Addiction) 2001 és 2003 között volt igazgatója is részt vett ennek a határozatnak a kidolgozásában, és így vélekedett a stratégia tervezetéről:

„Azt hiszem, eljutottunk arra a pontra, amikor elég bátornak kell lennünk ahhoz, hogy ki merjük jelenteni: rossz célokat

⁸ RITTER Ildikó: A büntető igazságszolgáltatás a kábítószer ellen. *Belügyi Szemle*, 9. (2014) 5.

határoztunk meg. Semmi probléma nincs a kereslet-vagy kínálatcsökkentéssel mint objektivációval, de ha ezek a drogstratégiát átfogó célok, akkor rossz a szemléleti keret. A kínálat- és keresletcsökkentés dicséretre méltó célok, és kulcsfontosságú szerepet kell kapniuk, ugyanakkor éppen emiatt, hogy a drogpolitikának egyfajta fétiseiként tartjuk számon őket, kissé eltereli gondolkodásunkat.”⁹

A kábítószer piacon nem bűnözők és áldozatok, gonosz dílerek és szegény drogbetegek vannak, hanem eladók és vásárlók, akiknek a piacai magatartását elsődlegesen a haszonelvűség befolyásolja. A kábítószer piac léte, mindkettjüknek érdeke, hogy létezzen, és hogy működjön.¹⁰ Mind az eladónak, mind pedig a vevőnek érdekében áll a csereaktus, amely minden belső és külső kényszerítő körülmény nélkül megy végbe. Csak a dolog ellenértékben kell megegyezniük, és ha az méltányos mindkét fél számára, akkor a csereaktus mindkét fél elégedettségére szolgál.

A társadalom a büntető igazságszolgáltatás hívta segítségül, a jelenség kezelésére, mely a kriminálpolitikai eszközök előnybe részesítésével kelt birokra a kábítószer piaccal. Tudomásul kell venni azonban, hogy a büntető igazságszolgáltatás rendszere, jellegénél fogva, önmagában nem alkalmas egy olyan illegális gazdasági tevékenység visszaszorítására, amely azért funkcionál, és azért ennyire elterjedt, mert a tiltás ellenére létező társadalmi igényt, elégíti ki. Ilyen vonatkoztatási rendszerben a büntetőjog, illetve az abban foglalt büntetések e cselekmények tekintetében alapvető – generál- és speciálprevenció – funkciójukat sem képesek betölteni.

4.3. Az új pszichoaktív anyagok, a dizájner-drogok megjelenése

A társadalomra veszélyes szerek büntetőjogi szabályozás alá vonásának következménye, hogy a szabályozás alá nem vont újabb szerek iránti érdeklődés elkezdett fokozódni. Példaként hozható fel, hogy az 1961. évi Egységes Kábítószer Egyezmény megszületését követően, megjelent és elterjedt új szere-

⁹ RITTER i. m. 6.

¹⁰ Uo.

ket, az 1970-ben Bécsben aláírt, a pszichotróp egyezmény keretein belül vonták nemzetközi ellenőrzés alá.¹¹

Az új pszichoaktív anyagok kifejezés 2008-ban jelent meg, hogy leírja azoknak az anyagoknak a skáláját, amelyekre különböző illegális anyagok hatását utánozzák, pl. az ecstasyét, az amfetaminét, a kokainét és a kannabiszét. Az olyan egyéb fogalmak, mint a dizájner-drogok, kutatási vegyszerek és legális hangulatjavító szerek mind arra a tényre utalnak, hogy ezeket a szereket mesterségesen szintetizálják, és legális státusuk van, miközben az illegális kábítószeres hatását utánozzák. Az egyéb címkék és megjelölések szándékosan félrevezetőek a valódi használatot illetően, amelyeket szintén széles körben alkalmaznak.¹²

Dizájner drogok: Ez a szakkifejezés bármilyen új kémiai vegyületet jelöl, amelynek kiindulópontját, már egy létező kábítószer szerkezeti eleme képezi. A kifejezést először a gyógyszeriparban használták, a terminológia pedig az 1980-as évek óta terjedt, el beleértve azokat a vegyületeket is, amelyek már besorolt narkotikumoknak számítanak. Előállításuk akként történik, mint az illegális kábítószereseké.

Megfigyelhető és kimutatható tendencia, hogy amint egy anyagot kábítószernek minősítenek, a vegyészek azonnal munkába kezdenek, és próbálnak egy olyan vegyületet létrehozni, ami még nem tartozik semmilyen kábítószer egyezmény büntetőjogi kategóriájában sem. Az így létrejövő anyagokat, mindenféle ellenőrző vizsgálat nélkül, azonnal piacra dobják. Gyorsan, nagy mennyiségben kell eladniuk, az újonnan előállított készítményt mielőtt, az is felkerül a kábítószeres listájára. Zacher Gábor ezt a jelenséget a következőképp írta le: „az engedély nélküli emberkísérletek”.¹³ Ez a szófordulat tökéletesen leírja, hogy maguk a vegyészek sincsenek tisztában azzal, hogy milyen anyagot adnak ki a kezük közül, a fogyasztók meg még annyira sem.

¹¹ BELOVICS–TÓTH i. m.

¹² JÁMBOR Gellért: Az új pszichoaktív anyagok megjelenése, elterjedése és az új jelenséggel szembeni lehetséges büntetőeljárás-jogi és kriminalisztikai válaszleépések *THEMIS: Az ELTE Állam-és Jogtudományi Doktori iskola elektronikus folyóirata*, 1. (2015) 143.

¹³ HAVRÁN Ákos: Az „engedély nélküli emberkísérletek” visszaszorítása, avagy az új pszichoaktív anyaggal visszaélés szabályozása. *Ügyészek Lapja*, (2012).

4.4. Az internet, mint új továbbító közeg megjelenése

Az internet fejlődésével és a közösségi média térnyerésével felgyorsult az információáramlás és ennek következtében rengeteg ember vált közvetlenül elérhetővé. Az UNODC 2013-as jelentés is említést tesz az internet egyre növekvő szerepéről, és a fiatal korosztály veszélyeztettségéről. Egy UNODC kérdőívet kitöltő államok 88 százaléka jelezte, hogy az internet kulcsszerepet játszik az új pszichoaktív anyagok keresleti oldalán. Ugyanekkor egy Eurobarometer szerint az új pszichoaktív anyagot fogyasztók hat százalékát a fiatal korosztály (15-24 évesek) teszi ki.¹⁴

Nyilvánvaló, hogy a kiskereskedők egyre jobban állnak át, „tradicionális, személyes” adásvételi szerződésről a Web-shopok használatára. Ennek a módszernek számtalan előnye van a régi úttal szemben, többek között, a fogyasztók és eladók anonimitásának biztosítása, az üzlet azonnali megkötésének és pénz célba jutásának lehetősége. A kiskereskedők és terjesztők a marketingtudásuk egész tárházát vetik, be a fogyasztók meggyőzésére. A közösségi médiát felhasználva videókat osztanak meg emberekből, akik fogyasztják a terméküket és elmesélik a néző számára az anyag hatását. A megvásárolt terméket utána legális úton, a helyi futárszolgálat segítségével kézbesítik.

5. Összegzés

A kábítószer és a kábítószer-kereskedelem elleni harcban, a nemzetek már korán rájöttek, hogy a probléma, amivel szemben állnak nem regionális, hanem „természetéből” adódóan, globális fellépést igényel az orvoslása. A XX. század elején tető alá hozott egyezmények már elejét próbálták venni a problémának, viszont már ott is nyilvánvaló volt, hogy a kábítószerpiac folyamatosan változik, reagál az állami és nemzetközi szervek válaszáira. Mára már kialakult egy macska-egér játszma a bűnüldöző hatóságok és a kábítószer-kereskelemből megélők közt. Lépések–válaszlépések, egy új jogszabály–új anyag kikerülése a piacra. A törvényhozó és a vegyészek szüntelen tánc.

¹⁴ UNODC World Drug Report 2013.